

No vindré a treure't de sota la runa

Pau Alcubilla Prats

Conte presentat en el 14è Premi de
narrativa curta per Internet TINET

Tinet
www.tinet.cat

La mare va ordenar al nen que endrecés la biblioteca. Feia mesos que no hi entrava ningú. Anteriorment la usava molt sovint el pare, fervorós lector, que ordenava, netejava, polia i enllustrava les seves inacabables col·leccions literàries. La biblioteca constava de quatre parets completament plenes de mobles amb prestatges, i tots ells replets de llibres, de tota classe de llibres. Llibres amb tapes dures, llibres tous i mal·leables, llibres menuts, com de butxaca, llibres enormes, llibres més llargaruts, llibres més aplanats, llibres amb il·lustracions, llibres avorrits com un dia sense pa, llibres que et feien somiar amb viatges increïbles i fantàstics, i llibres que et feien agafar una son insuportable. Tots els llibres de la casa estaven allà, anteriorment ordenats per ordre alfabètic. A força de moure'ls, de remirar-los i de canviar-los de lloc, l'ordre s'ha perdut totalment, i la mare, per honorar la memòria del pare, volia tornar enllustrar al seu antic mausoleu. De fet volia que l'enllustrés el seu fill, però això era un detall sense importància.

- No vull, mare. – Va replicar el nen. – Quan entro a la biblioteca em poso trist. Tots aquests llibres vells i plens de pols em recorden al pare. No m'hi facis entrar, si us plau.

La mare va restar dubitativa durant uns segons, va deixar la copa de vi damunt la taula, després de fer un glop excessivament prolongat, i es va aixecar, coixejant terriblement, de la cadira de fusta, la cadira del pare.

- Si us plau fill. Jo no puc endreçar-ho tot, no arribo als prestatges més alts, i tu ho saps prou bé. Per culpa d'això el teu pare no està ara mateix assegut en aquesta cadira. A mi sí que em produeix veritable dolor entrar a la

biblioteca. T'ho demano si us plau, fes aquest esforç. Després d'això, si vols, no cal que hi entris mai més. Tot i que amb el temps, jo sé que acabaràs passant-hi llargues hores allà dins.

- T'asseguro que és l'última vegada que hi poso els peus.

- T'asseguro que no.

El noi va agafar un drap de l'armari i va baixar les escales. La biblioteca estava al costat de l'entrada, just a l'esquerra del rebedor. Una porta corredora separava un drap i una mà ferma d'un feix de llibres que no s'acabava mai. Aquella porta sempre havia costat d'obrir, però aquell dia va ser encara més difícil. Per culpa de la humitat, la porta es feia més gran i topava contra el terra. El noi va haver de fer grans esforços per obrir-la uns pocs centímetres, l'espai just que necessitava per entrar dintre l'habitació més commovedora de la casa.

El gran prestatge de la paret del fons encara seguia al terra. Ell sabia que res s'havia mogut de lloc, només tot havia acumulat pols. Va respirar fondo tres vegades per tranquil·litzar-se i es posà a pensar en coses agradables. Va decidir deixar el prestatge abatut pel final, quan ja estaria acostumat a caminar per aquella biblioteca, agafant llibres, traient la seva pols i tornant-los a deixar en ordre. Era una feina excessivament avorrida. No era la primera vegada que la feia, però sí la primera després de l'accident. Ell mai s'havia pensat que aquest moment podria arribar. Després d'allò moltes coses van canviar, però les accions més quotidianes, com fer el sopar o treure la pols, van restar, evidentment, intactes. Una mort no altera tant la vida d'una família. Si més no, no l'altera a nivell rutinari. La pols es continua acumulant als racons

i s'ha de treure, encara que algú hagi mort.

Al cap d'un parell d'hores va decidir parar. Ja havia netejat i ordenat una paret sencera, o sigui una quarta part de la biblioteca. Havia tingut oportunitat de recordar títols i autors que el pare esmentava sovint, però que ell no coneixia. Ell no havia llegit mai. Es va asseure a la butaca que hi havia al mig de la sala, al costat d'una tauleta rodona. Era la butaca més còmode del món, seure allà significava el confinament obligat durant hores, fins que es reunia el valor necessari d'aixecar-se i abandonar tant bona posició, segurament per una de molt pitjor. Just davant tenia el prestatge caigut, els llibres escampats, tal i com van quedar. Molts d'ells mig oberts, algun de trencat, i, per sorpresa seva, n'hi havia un molt a prop seu, obert completament, per una pàgina del final de la novel·la. Des d'on estava assegut va poder llegir perfectament :

Les emissores de ràdio multinacionals llençaven crides al consum, mentre els sahrauís passaven gana

No sabia què volia dir allò, però li va fer gràcia la paraula *sahrauí*. Poc després decidí reprendre la seva feina. Va continuar pel prestatge de la dreta, i després pel de l'esquerra. Allò li portaria tota la tarda sens dubte. No podria sortir de casa fins que acabés, així que es va treure del cap veure els seus amics aquell dia. Va seguir ordenant les obres que anava trobant per ordre alfabètic. Hi havia prou prestatges per totes les lletres de l'abecedari, i algunes lletres requerien dos prestatges o més. Estava content de la feina que estava portant a terme, i sobretot estava feliç per no sentir-se excessivament trist. És clar que li venia al cap la imatge

del seu pare, enterrat sota llibres i més llibres, mentre lluitava per escapar-se de les urpes de la mort, mentre ell s'ho mirava, impotent, i cridava, plorant a llàgrima viva, veient com la vitalitat dels seus pares s'acabava. És clar que recordava l'onada reconfortant que li va produir la porta obrint-se, i veure entrar el veí, qui després d'un titànic esforç pogué retirar el cos mig mutilat però viu, de la mare. És clar que recordava els gemecs del veí forcejant el prestatge per retirar-lo lluny del cos del pare, i el sentiment d'abatiment i culpa quan per fi va expirar.

Però tot i això, restava inquietament feliç. Ni per un moment va tenir ganes de plorar.

Només li quedava un prestatge, el de l'esquerra. Era un hi havia les últimes lletres. Pel que fos, aquell estava més brut que els altres. Segurament feia més temps que ningú el tocava. El noi es va posar amb cos i ànima a treure la pols i a ordenar novament els llibres. Mentre ho feia va intentar imaginar-se quantes pàgines hi hauria en total en aquella biblioteca. O quantes lletres, o bé quantres vocals, o quantes vegades la paraula *sí*, o la paraula *no*. Va tenir l'estranya sensació que la paraula *no* duplicava en nombre d'aparicions a la paraula *sí*. També va tenir la sensació que la paraula *mort* apareixia més vegades que la paraula *vida*. A arrel d'aquests pensaments, va agafar deu llibres a l'atzar. Es va passar hores buscant les dues paraules en els deu llibres. Quan va acabar de revisar-los ja era fosc, però havia validat la seva hipòtesi, i fins i tot l'havia ampliat: la paraula *mort* triplicava les vegades que apareixia la paraula *vida*. Va tornar a deixar els llibres al prestatge, amb un gest de triomf. Al cap de poca estona va sentir l'arrítmica

bastonada, ja tant coneguda, senyal inequívoca que la mare estava baixant les escales.

- Pensava que ja hauries acabat! Sí que hi ha pols, pel que es veu... Vols que et faci sopar?

- Gràcies mare, si em dones uns minuts més acabo la feina ara, així ja estarà llest. Hi ha lleties?

- No, però hi ha cigrons, et sembla bé? Sinó et puc fer lleties, si et venen molt de gust, avui diria que t'ho mereixes. Pel que veig has fet una bona feina.

- No cal, gràcies de totes maneres. Ara pujo i t'ajudo amb el sopar.

La mare va marxar amb un somriure als llavis. El seu nen s'havia fet gran.

Va continuar endreçant el prestatge de l'esquerra. Només li quedava la part de dalt. S'havia de posar de puntetes per arribar als llibres. Des de baix estant, però, en un moment que va alçar la vista al sostre, va veure, en un prestatge dels de més amunt, un llibre prim, vermell amb lletres negres, el títol del qual era "*El poble sahrauí*". Va tenir ganes d'agafar-lo. No havia llegit mai, però aquella paraula l'intrigava, encara no sabia què volia dir, però segur que aquell llibre el trauria de dubtes. Va abalançar-se damunt el prestatge, com sempre feia, va grimpar i va fer un saltet de llebre per agafar el llibre. Quan el va tenir a les mans, però, es quedà blanc com el paper. El cor li pujà a la gola, i primerament no sabia per què. Després, quan perdé l'equilibri i l'immens prestatge s'abalançà perillosament cap endavant, va saber per què tenia tanta por. El terra cada vegada estava més a prop. Ell continuava agafat al prestatge, pres de pànic, fins que

va decidir deixar-se i saltar. Li van fallar les cames, no es pogué alliberar. El prestatge caigué amb un cop sord al terra. Aquella vegada, no hi havia nen que plorés. El bastó de la mare caigué al terra en sentir l'estrèpit. Mai va entrar a la biblioteca, només va deixar les lleties a la porta.